

N:o 149.

Af Herr C. J. Svensén: Om biskopsembetenas indragning; om öfverlemnande till Statsverket af derigenom uppkommande besparingar; samt om prebendepastoraternas tillsättande med egna kyrkoherdar.

Mer än en gång förut har inom den lagstiftande församlingen frågan om biskopsembetenas indragning varit föremål för den tänkande och fördomsfrie representantens omdöme. Svårligen lärer denna fråga utgå från listan på de många, som förekomma till afgörande, förr än hon vinner en lösning sådan nationen vill, och det är derföre af vigt att den nya representationen från början egnar henne sin uppmärksamhet.

I tidens begynnelse, nemligen vår kristna tids, hvarifrån biskopsinstitutionen velat härledas, torde en biskops sysselsättning varit annorlunda beskaffad än nu, och hans aflöning jemväl annorlunda. Säkerligen hade detta embete långt härförinnan varit afskaffadt, om ej catholicismen under någon tidrymd melankommit och gifvit detsamma ett så fast stöd, att det ända in i närvarande tid kunnat bibehålla sin tillvaro.

Att biskopsembetet är fullkomligt obehöfligt skall numera icke tariffva mycken bevisning, sedan detsamma blifvit af det allmänna medvetandet utdömdt. Skolväsendet och den allmänna bildningen skola säkerligen, detta embete förutan, gå framåt i sin utveckling, lika eller kanske mera välsignelsebringande hädanefter som hittills, om ingen biskop finnes i landet, och med de konsistoriela bestyren reder sig enligt min öfvertygelse konsistorium eller, om man så vill, domkapitlet lika bra utan, som med, en biskop på ordförandestolen. Staten har dessutom icke råd att fortfarande aflöna så dyra tjänstemän, och indragningen till Statsverket af biskopslönerna i Riket skall säkerligen medföra tusenfaldigt gagn för fosterlandet.

Om man ej ville antaga Statsverkets genom nämnda indragning blifvande besparing högre än 150,000 R:dr årligen, fri bostad för biskoparne oberäknadt, på sätt som under 1859—1860 årens riksdag blifvit föreslaget, så utgör detta belopp i alla fall ett ganska vackert kapital att bespara åt Staten; men då man känner att kronotondens förvandling i penningar, indelta räntor och särskilda penninganslag, boställsafkastning och inkomster af prebenden m. m. beräknats efter

efter biskoparnes egna uppgifter, kan man gerna antaga, att besparingarne komma att uppgå till ännu högre belopp, som blefve den årliga behållning, Staten gjorde på affären, med afdrag af kostnaderna för prebendernas förseende med egna själasörjare, men med tillökning af den afkomst, som kunde erhållas af de nu upplåtna boställena.

Det är icke min uppgift att ingå i noggranna beräkningar af frågans detaljer; nog af att den ekonomiska sidan, från Statens synpunkt betraktad, utan att medföra några olägenheter, visar oss ganska aktningsbjudande förmåner, och det är derföre jag vördsamt anhåller:

det Riksdagen ville besluta, att alla biskopsembetena i Riket efter nuvarande innehafvares bortgång skola indragas, att de besparingar, som derigenom uppkomma, ingå till Statsverket och att prebendepastoraterna skola med egna kyrkoherdar förses.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1867.

C. J. Svensén.

N:o 150.

Af Herr A. Jousson: derom att hela den personliga skyddsafgiften måtte återgå till folkskolan och för dess behof användas.

Med glädje har man sett, att Regering och Ständer på de sednast förflutna riksdagarne med frikostighet understödt folkskolan derigenom, att halfva den s. k. personliga skyddsafgiften återgått till församlingarne. Men den återstående hälften af denna afgift ingår ännu till Statsverket. Visserligen kommer densamma till större delen sedermera folkskolan till godo, dock mera ojemnt fördelad.

Vid flera föregående riksdagar hafva motioner blifvit väckta om hela den personliga skyddsafgiftens användande för folkskolan, och, om jag icke för myc-

Bih. till Riksd. Prot. 1867. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 11 Häft. 2